

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 1. De prima excusatione frigidorum Hæreticorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

cam fidem usum fuisse? quis non exosam & suspectam habet doctrinam, quam tot dissensionum, confusionum, & enormium vitiorum Authores tradunt? maximè cum ipse Lutherus in l. de abroganda missa dicat: Quoties mihi palpitavit tremulum cor, & reprehendens objecit fortissimum illud argumentum: tu solus lapis? tótne errant universi? tanta secula ignoraverunt? quid si tu erres, & tot in errorem trahas aequaliter?

CAPUT III.

QUA RATIONE CONTRA FRIGIDOS
HÆRETICOS PUGNANDUM SIT.

I. Quod olim, teste S. Luca c. 14. hominibus ad cenam magnam à se paratam multos invitanti evenit, ut scilicet licet omnes, quando à servo venire jubebantur, sese excusare cœperint; hoc ipsum etiam non rarò Theologo polemico ad cenam magnam in Catholica Religione præparatam invitanti contingere solet, ut scilicet & ipse audire cogatur: Villam emi, vel uxorem duxi, vel aliud impedimentum habeo: rogo te, habe me excusatum. Quare vel maximè etiam ad eandem pertinet, ut solida argumenta sciat, quibus frivolorum excusationes efficaciter refutare, & si quidem non omnino finem suum obtineat, saltem id efficere queat, ut, ubi inanitatem suarum excusationum ipsis ostenderit, dicere illis quando de iis coram Supremo Judice possit, quod Christus Joan. 15. de Judæis dixit: *Si non venissem, & locutus fuissetis, peccatum non haberent; nunc autem excusationem non habent de peccato suo.* Quænam autem sint excusationes illas, quas afferre plerumque solent frigidi Hæretici, & quomodo sint refutandæ, hoc capite pro instituto breviter ostendetur.

§. I.

De prima excusatione frigidorum Hæreticorum.

I. Prima excusatio eorum, qui veritatem quidem Catholicæ Religionis cognoverunt, sed eandem tamen ad amplecti tergiversantur, est, quod nostra Religio ab omni

bus vitis abdicat, omnes voluptates prohibeat, & præterea multa alia difficilia valde opera imponat, qualia sunt, toties peccata sua gravia Sacerdoti confiteri, peregrinationes instituere, & similia. Quam excusationem sequentibus rationibus efficaciter refutare poterit Theologus polemicus.

II. Inprimis ostendat, ex hoc ipso capite veritatem & securitatem nostræ Religionis colligi, cum Christus Matt. 7. dixerit, angustam esse portam, quæ ducit ad vitam, & paucos esse, qui inveniunt eam, difficultate scilicet Christianæ vitæ obterritos. Sed & apud eundem Evangelistam c. 7. addidit, 2 diebus Joannis Baptistæ usque nunc regnum cælorum viis pati, & violentos rapere illud.

III. Secundò ostendat, etiam eas Religiones, quæ plebani vitis libertatem concedunt, suis miseris & afflictionibus non carere. Sic enim 1. testatus est Salomon Eccles. c. 7. dicens, se non prohibuisse cor suum, quin omni voluptate frueretur, & tamen in his omnibus non nisi vanitatem, & afflictionem animi reperisse. Testatus est idipsum 2. S. Augustinus l. 6. conf. c. 6. dicens; *patiebar in eis* (cupiditatibus) *amarissimas difficultates*. Causam verò in iisdem Confessionibus reddidit his verbis: *Iussisti, Domine, & sic est, ut veris animus inordinatus sibi metipsum sit pœna*. Testatus est idem 3. piissimus Thomas Kemp. l. 2. de imit. Christi c. 4. dicens: *Si est alicubi tribulatio & angustia, hoc melius novit mala conscientia, qualem vel maximè habent, qui veritati appetit contradicunt*. Testatus est 4. Seneca ep. 28. dicens: *Quis hostis in quemquam tam contumeliosus fuit, quam in quosdam voluptates suas? quidam se voluptatibus immergunt, quibus consuetudinem adductis carere non possunt: ob hoc miserantur, quod eo pervenerint, ut illis, quæ supervacua fuerunt, facta sint necessaria. Serviant itaque voluptatibus, non fruuntur, & mala sua, quod malorum ultimum est, amant*. Clariùs verò in epist. 51. idipsum explicat, dum ait: *Multò difficilius est parere ista, quæ faciis. Quid enim quiete animi otiosius? quid otio laboriosius? quid clementiâ remissius? quid crudelitate negotiosius? vacat pudicitia, libido occupatissima est*.

IV. Tertiò ostendat, facilia esse omnia, quæ Catholica Religio præcipit, si cum iis mediis, quæ eadem Religio ad lenien-

leniendam difficultatem offert, conferantur, qualia sunt 1. Uberrima gratia, quæ tum per Sacramenta, tum per alia media obtinetur. 2. Indulgentiarum thesaurus, qui in sola Catholica Ecclesia reperitur, & copiosè distribuitur. 3. Tot adhortationes, quæ à tot, tamque variis Pastoribus, uti & per libros spirituales fieri solent. 4. Tot & tam varii Status, Religiones, & Congregationes, quæ iterum in sola nostra Ecclesia reperiuntur. 5. Tot consolationes & delectationes spirituales, quas DEVS animæ copiosè infundit, uti quotidiana experientia testatur. 6. Tot saluberrima exempla, quæ passim à Sæcularibus & Religiosis proponuntur, & facile ostendunt esse, quod à tam multis cum insigni alacritate, gaudioque factum conspicitur. 7. Tam ampla merces in hac & altera vita promissa; si enim Jacobo Patriarchæ quatuordecim anni in laboribus & molestiis gravissimis excoidebantur dies pauci præ amoris, quo Rachelem deperibit magnitudine; quidni majorem vim habeat spes præmii celestis ad omnem vitæ Christianæ amaritudinem temperandam? Certè ob hanc causam Christus Matt. c. 11. dixit: *jugum suum suave, & onus leve esse.*

V. Quartò ostendat, etiamsi aliqua difficultas in Catholica Religione reperiat, eam tamen tam grandem & insuperabilem videri non debere, utpote quam tam multitudineque infirmiores superariat. Quis enim ignorat, quanta pro fide Catholica defendenda tot tenerrimi Pueri & Puella, certè tenerrimæ complexionis viri ac mulieres sint, quàm gravem & diurnam penitentiam susceperint, ut millia Religiosorum tam virorum, quàm mulierum, quàm gravia & prope intolerabilia ex necessitate, aut certe spe vanissimi alicuius honoris aut voluptatis consequenda passim tolerent ipsi Hæretici aut Ethnici? an non ergo quæque sibi in talium consideratione dictum putabit, quod olim S. Augustino de castitatis servandæ possibilitate desperanti Continentia Pueris & Puellis stipata dixit: *Tu non potes quod isti, & ista? an verò isti & ista in semetipsis possunt, & in Domino DEO suo? Dominus DEVS eorum me dedit eum, & in te stas, & non stas? proice te in eum, & noli metueri; non subtrahet, ut cadas. proice securus, excipiet, & sanabit te.*